

Buletin legislativ de drept comunitar

Martie 2009

Jurisprudență comunitară 1

Legislație comunitară 3

Martie 2009

Buletin legislativ de drept comunitar

Drept comunitar

Jurisprudență comunitară

La 26 martie 2009 Curtea de Justiție a Comunității Europene („CJCE”) a soluționat cauza C-326/2007 Comisia v. Republica Italiană având drept obiect o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor unui stat, formulată în temeiul Articolului 226 CE.

Prin cererea introdusă la 13 iulie 2007, Comisia a solicitat Curții constatarea neîndeplinirii obligațiilor ce revin Statului Italian în temeiul Articolelor 43 CE și 56 CE.

În 1994 a fost adoptat Decretul-lege Nr. 332 privind accelerarea procedurilor de cesiune a participațiilor statului la societățile pe acțiuni, care a instituit o serie de prerogative pentru reprezentanții statului în anumite societăți controlate direct sau indirect de stat din sectorul apărării, al transporturilor, al telecomunicațiilor, al resurselor energetice și al altor servicii publice. Criteriile pentru exercitarea acestor prerogative urmau a fi stabilite prin decret *ad hoc* al Președintelui Consiliului de Miniștri, decret adoptat în 2004 și care face obiectul prezentului litigiu.

Comisia a afirmat că Statul Italian a nesocotit prin adoptarea Decretului Președintelui Consiliului de Miniștri din 2004, care stabilește criteriile de exercitare a prerogativelor speciale prevăzute în favoarea statului, obligațiile privind dreptul de stabilire și libertatea de circulație a capitalurilor consacrate în Tratatul de instituire a Comunității Europene (TCE).

Comisia, în argumentele sale, a precizat că Republica Italiană a încălcat Articolele 43 CE și 56 CE în măsura în care Decretul din 2004 nu precizează în mod suficient criteriile pentru exercitarea prerogativelor speciale, astfel încât criteriile menționate nu permit investitorilor să cunoască situațiile în care vor fi utilizate aceste prerogative. Lipsa de precizie este de natură să confere acestor prerogative un caracter discreționar ceea ce determină descurajarea investitorilor ce ar intenționa să se stabilească în Italia pentru a exercita o influență asupra administrării societăților vizate de decretul în cauză.

Comisia acceptă că limitarea libertății de stabilire și a circulației capitalurilor este admisibilă pe motive imperative de interes național cu excepția cazului când

există reglementări europene de armonizare care stabilesc măsuri de protecție a intereselor fundamentale ale statului, menționând totodată că, în sectoarele energiei, gazelor și al telecomunicațiilor, există deja asemenea reglementări.

Statul Italian se apără invocând, printre altele, netemeinicia argumentului privind caracterul discreționar al prerogativelor speciale conferite de dispozițiile Decretului din 2004.

Mai mult chiar, în cazul în care există reglementări de armonizare în anumite sectoare nimic nu se opune ca statele membre să adopte în aceste sectoare măsuri care introduc puteri de intervenție ce depășesc dispozițiile normelor comunitare de armonizare.

În plus, în virtutea principiului subsidiarității, statul este cel mai îndreptățit să aprecieze anumite situații care prezintă riscuri pentru interesele vitale ale statului și să adopte reglementări în acest sens.

CJCE în soluționarea litigiului a arătat că problema ce urmează a fi clarificată în prezenta cauză este să se aprecieze dacă criteriile din Decretul din 2004 stabilesc condiții care permit justificarea exercitării unor asemenea prerogative.

Astfel, Curtea a stabilit, reiterând jurisprudența sa, că libera circulație a capitalurilor și libertatea de stabilire pot fi limitate prin măsuri naționale justificate de motive imperative de interes național cât timp nu există o măsură comunitară de armonizare. În lipsa acestor armonizări, statele sunt libere să stabilească măsurile necesare cu respectarea principiului proporționalității.

Respectarea principiului proporționalității impune ca măsurile luate să ducă la atingerea obiectivelor urmărite, lucru care nu a fost dovedit în speță, constatându-se lipsa unei legături între criteriile respective și prerogativele conferite reprezentanților statului.

Pe de altă parte, Curtea statuează că, chiar dacă criteriile în cauză vizează diferite tipuri de interese generale, acestea sunt formulate de o manieră generală, nementionând nicio împrejurare specifică și obiectivă. Simpla mențiune conform căreia prerogativele din prezentul decret trebuie exercitate în conformitate cu dreptul comunitar nu este susceptibil să determine compatibilitatea, în mod automat, a acestor prerogative cu actele normative comunitare.

În lumina celor de mai sus, CJCE admis acțiunea Comisiei și a hotărât că Republica Italiană a încălcat dispozițiile Articolelor 43 CE și 56 CE, fiind obligată în subsidiar la plata cheltuielilor de judecată.

Legislație comunitară

1. La 31 martie 2009 a fost publicat în Jurnalul Oficial al Comunității Europene Regulamentul (CE) Nr. 260/2009 al Consiliului din 26 februarie 2009 privind regimul comun aplicabil importurilor („Regulamentul Nr. 260/2009”, „Regulamentul”).

Regulamentul Nr. 260/2009 este produsul evoluției actelor normative referitoare la regimul comun aplicabil importurilor care a cunoscut modificări succesive de-a lungul timpului. Necesitatea unui „regulament-cod”, așa cum se prezintă Regulamentul Nr. 260/2009, derivă din nevoia de a concretiza modificările intervenite asupra Regulamentului (CE) Nr. 3285/94 privind regimul comun aplicabil importurilor într-un act normativ clar, consecvent și unitar.

Regulamentul circumscrie aria sa de competență, stabilind că se aplică oricărui import de produse din țări terțe, cu excepția:

- Produselor textile reglementate de anumite norme de import specifice în temeiul Regulamentului (CE) Nr. 517/94;
- Produselor originare din anumite țări terțe enumerate în Regulamentul (CE) Nr. 519/94 privind regimul comun aplicabil importurilor din anumite țări terțe.

Consacrând libertatea importului produselor sus-menționate, regulamentul reiterează posibilitatea Comisiei de aplicare a măsurilor de salvagardare puse în aplicare conform prevederilor prezentului regulament.

Regulamentul consfințește regula cooperării statelor membre cu Comisia și Consiliul în vederea parcurgerii procedurilor și măsurilor stabilite de Regulament.

În adoptarea măsurilor de salvagardare Comisia și Consiliul vor urmări satisfacerea intereselor Comunității, avându-se în vedere, în special, interesele producătorilor comunitari, ale utilizatorilor și ale consumatorilor.

Data de la care Regulamentul Nr. 78/2009 intră în vigoare este 24 noiembrie 2009.

Regulamentul stabilește obligativitatea parcurgerii procedurilor de consultare și anchetă înaintea luării oricăror măsuri de supraveghere și salvagardare.

În situații critice sau când există suficiente probe că o creștere a importurilor a cauzat sau amenință să cauzeze un prejudiciu pot fi luate măsuri de supraveghere sau salvagardare provizorii fără înfăptuirea anchetei.

În cele din urmă, Regulamentul Nr. 260/2009 urmărește unificarea și simplificarea formalităților de import indiferent de statul membru în care are loc vămuirea, iar

Anexa I conține modele de formulare care vor fi folosite în acest scop în mod unitar pe teritoriul Comunității Europene.

2. O altă reglementare, așteptată cu deosebit interes, a fost publicată la 24 martie 2009 în JOCE. Consiliul a adoptat la 26 februarie 2009, din aceeași nevoie de unificare, clarificare și uniformizare a legislației europene, Regulamentul (CE) Nr. 207/2009 privind marca comunitară („**Regulamentul Nr. 207/2009**” ori „**Regulamentul**”). Acest regulament abrogă Regulamentul (CE) 40/94 privind marca comunitară și actele subsecvente care l-au modificat.

Având în vedere că Tratatul privind Comunitatea Europeană nu prevede competențe specifice pentru crearea unui instrument specific privind proprietatea intelectuală, adoptarea Regulamentului se fundamentează pe așa-zisa „clauză de flexibilitate” înscrisă în Articolul 308 din TCE. Până la intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona care prevede în mod expres posibilitatea creării unui cadru legislativ comunitar de proprietatea intelectuală în baza unor proceduri legislative ordinare (Articolul 118), clauza de flexibilitate rămâne mecanismul de reglementare în domeniu.

Regulamentul instituie o inovație cu privire la înregistrarea internațională a mărcilor întemeiată pe o cerere de marcă comunitară sau pe o marcă comunitară. Aceste dispoziții au menirea să realizeze o armonizare cu prevederile Protocolului referitor la Aranjamentul de la Madrid privind înregistrarea internațională a mărcilor, adoptat la 27 iunie 1989.

Modalitățile de aplicare a prevederilor prezentului regulament vor fi stabilite printr-un regulament de aplicare și, în acest sens, va fi înființat un comitet care va asista Comisia pentru instituirea procedurii de adoptare a regulamentelor de aplicare.

Regulamentul prevede că o marcă comunitară înregistrată sau depusă conform prezentului regulament se extinde pe teritoriul statelor care au aderat la Uniunea Europeană în 2004 și 2007 pentru a asigura un efect echivalent în întreaga Comunitate, chiar dacă înregistrarea sau cererea de înregistrare a avut loc anterior datelor respective de aderare.

Autor

andreea.lisievici@tuca.ro

Detalii contact:

Piața Victoriei
Șoseaua Nicolae Titulescu nr. 4-8
America House, aripa de vest, et. 8
Sector 1
București 011141
România

 (40-21) 204 88 90

 (40-21) 204 88 99

 office@tuca.ro

 www.tuca.ro

Disclaimer

Acest material informativ are numai un caracter orientativ. Scopul său nu este de a oferi consultanță juridică cu caracter definitiv, care se va solicita conform fiecărei probleme legale în parte.

Pentru detalii și clarificări privind oricare dintre subiectele tratate în Buletinul Legislativ, persoanele de contact sunt:

Florentin Țuca, Avocat asociat coordonator (florentin.tuca@tuca.ro)

Cornel Popa, Avocat asociat (cornel.popa@tuca.ro)

Cristian Radu, Avocat colaborator senior (cristian.radu@tuca.ro)